

Nd.

53. Frumvarp til laga

[52. mál]

um breyting á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt.

Flm.: Magnús H. Magnússon, Karvel Pálmason, Sighvatur Björgvinsson,
Jóhanna Sigurðardóttir.

1. gr.

68. gr. laganna orðist svo:

Persónuafsláttur manna, sem um ræðir í l. mgr. 67. gr., skal vera 17 350.00 kr.

Nemi persónuafsláttur skv. l. mgr. hærri fjárhæð en reiknaður skattur af tekjustofni skv. l. másl. 1. mgr. 67. gr. skal ríkissjóður leggja fram fé sem nemur allt að þeim mun og skal því ráðstafað fyrir hvern mann til að greiða eignarskatt hans á gjaldárinu og síðan sjúkratryggingagjald hans á gjaldárinu og því, sem þá kann að vera óráðstafað, til greiðslu útsvars hans á gjaldárinu. Sé um hjón að ræða, sem skattlögð eru skv. ákvæðum 63. gr., skal óráðstafaður hluti persónuafsláttar annars makans á sama hátt dragast frá reiknuðum skatti hins makans. Nemi þannig ákvarðaður persónuafsláttur síðarnefnda makans í heild hærri fjárhæð en reiknaður skattur af tekjustofni hans skv. l. másl. 1. mgr. 67. gr. skal ríkissjóður leggja fram fé sem nemur allt að þeim mun til að greiða eignarskatt, sjúkratryggingagjald og útsvar hans á gjaldárinu.

Sá hluti persónuafsláttar, sem enn kann að vera óráðstafað, skal greiddur skattaðila, allt að kr. 8 680.00. Ekki skal þó greiða persónuafslátt til manna, sem eru innan 20 ára aldurs á tekjuárinu, né til þeirra manna þar sem samanlagðar hreinar tekjur af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi og reiknuð laun skv. 2. mgr. l. tl. A-liðs 7. gr. eru meira en nemur 10% af tekjuskattsstofni skv. 62. gr.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og taka til álagningar tekjuskatts árið 1983.

Greinargerð.

Höfuðtilgangur þessa frv. er sá að bæta hag hinna lægst launuðu og bótaþega almanna-trygginga með því að greiða þeim úr ríkissjóði þann hluta persónuafsláttar við álagningu tekjuskatts sem ekki nýtist til lækkunar álagðra gjalda, á sama hátt og nú er um barnabætur.

Hér er um neikvæðan tekjuskatt að ræða til hagsbóta fyrir hina verst settu og lið í þeirri afkomutryggingu, sem Alþýðuflokkurinn beitir sér fyrir, og um leið þátt í tillögugerð flokksins um mótun nýrrar efnahagsstefnu.

Á tímum sem þessum, þegar hver kjaraskerðingin rekur aðra, er nauðsynlegt að verja þá verst settu fyrir frekari kjaraskerðingum og er frv. liður í þeirri viðleitni.

Fleira kemur til. Þrátt fyrir góðan vilja heildarsamtaka launafólks heldur launabilið í þjóðfélaginu áfram að breikka. Hinir tekjuhærri hafa yfirleitt mun betri aðstöðu en lág-launafólk til að knýja fram hækkanir í ýmsum myndum umfram þær almennu hækkanir sem um semst í heildarkjarasamningum.

Það er skoðun flutningsmanna þessa frv., að löggjafinn verði að beita sér meira en hingað til hefur verið gert til að rétta hlut þeirra sem bera hann skarðastan frá borði við gerð kjarasamninga og við ákvörðun tryggingabóta. Frv. er þáttur í þeirri viðleitni.

Því er svo enn við að bæta, að lagfæringar á skattalögum, skattþegnum í vil, koma yfirleitt ekki þeim verst settu að gagni, nema sá hluti persónuafsláttar, sem ekki nýtist til lækkunar gjalda viðkomandi, verði greiddur út.

Þingmenn Alþýðuflokksins hafa áður flutt sömu tillögu og í frv. felst, síðast í febrúar 1981 og þá sem lið í breytingartillögum við afgreiðslu frumvarps til laga um ráðstafanir til viðnáms gegn verðbólgu.

Sú lækkun tekna ríkissjóðs, sem af samþykkt frv. leiddi, er langt innan þeirra marka sem ríkisstjórnin hugsar sér að verja til láglauabóta, og vandséð er að unnt sé að verja þeim bótum betur en frv. gerir ráð fyrir, ef ætlunin er að þeir verst settu njóti þeirra fyrst og fremst.

Frv. gerir ráð fyrir að útborgun ónýttts persónuafsláttar sé takmörkuð við fólk sem er 20 ára og eldra og stundar ekki atvinnurekstur. Takmörkunin tekur mið af því, að á yngri árum búa margir í foreldrahúsum og réttara væri að mæta þörfum hinna á annan hátt t. d. með auknum námslánum. Ekki er ástæða til að útgreiðsla ónýttts persónuafsláttar nái til atvinnurekenda.

Þær upphæðir, sem um getur í l. gr. frv., eru byggðar á sömu skattvísitölu og fjárlaga-frumvarpið fyrir 1983 gerir ráð fyrir, þ. e. 152 (miðað við 100 árið 1982).